II.

(Nezakonodavni akti)

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/1484

od 8. rujna 2021.

o zahtjevu za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Osiguranje usklađenosti zajedničke trgovinske politike s Ugovorima EU-a i s međunarodnim pravom" u skladu s Uredbom (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2021) 6607)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o građanskoj inicijativi ([1]), a posebno njezin članak 6. stavke 2. i 3.,

budući da:

(1) Zahtjev za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Osiguranje usklađenosti zajedničke trgovinske politike s Ugovorima EU-a i s međunarodnim pravom" (Ensuring Common Commercial Policy conformity with EU Treaties and compliance with international law) podnesen je Komisiji 5. srpnja 2019.

(2) Komisija je 4. rujna 2019. donijela Odluku (EU) 2019/1567 ([2]) kojom je registracija građanske inicijative odbijena.

(3) Protiv te odluke podnesena je žalba Općem sudu. U presudi od 12. svibnja 2021. u predmetu T-789/19 ([3]) Opći sud poništio je Odluku (EU) 2019/1567 jer Komisija nije ispunila svoju obvezu obrazlaganja. Naime, Komisija nije navela zašto je jedina moguća pravna osnova predloženog akta članak 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i zašto takav akt nije obuhvaćen područjem primjene zajedničke trgovinske politike te se stoga ne može donijeti na temelju članka 207. UFEU-a.

(4) Kako bi se poduzele potrebne mjere radi postupanja u skladu s presudom T-789/19, trebalo bi donijeti novu odluku o zahtjevu za registraciju te europske građanske inicijative.

(5) Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), koja se primjenjivala u trenutku donošenja Odluke (EU) 2019/1567, stavljena je izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2020. i zamijenjena Uredbom (EU) 2019/788. Zahtjev za registraciju stoga sada treba ocijeniti u skladu s tim novim pravnim okvirom.

([1]) SL L 130, 17.5.2019., str. 55.

([2]) Odluka Komisije (EU) 2019/1567 od 4. rujna 2019. o predloženoj građanskoj inicijativi pod nazivom „Osiguranje usklađenosti zajedničke trgovinske politike s Ugovorima EU-a i s međunarodnim pravom" (SL L 241, 19.9.2019., str. 12.).

([3]) Presuda Općeg suda od 12. svibnja 2021., Tom Moerenhout i drugi protiv Europske komisije, predmet T-789/19, ECLI:EU:T:2021:260.

([4]) Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi (SL L 65, 11.3.2011., str. 1.).

(6) Komisija je 8. lipnja 2021. u skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/788 obavijestila skupinu organizatora o svojoj ocjeni da su zahtjevi za registraciju iz članka 6. stavka 3. točaka (a), (d) i (e) te uredbe ispunjeni i da se zahtjev iz članka 6. stavka 3. točke (b) ne primjenjuje. Međutim, budući da na temelju teksta inicijative kako je formuliran u zahtjevu od 5. srpnja 2019. Komisija nije mogla zaključiti je li ispunjen zahtjev iz članka 6. stavka 3. točke (c), Komisija je od organizatora zatražila dodatno objašnjenje o inicijativi.

(7) Na temelju preliminarne ocjene Komisije izgledalo je da je cilj inicijative donošenje Unijinih mjera ograničavanja (sankcija) te se stoga činilo da je ona obuhvaćena člankom 215. UFEU-a, kojim se kao preduvjet zahtijeva da Vijeće donese odluku u skladu s poglavljem 2. (Posebne odredbe o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici) glave V. Ugovora o Europskoj uniji. Komisija je objasnila da bez prethodne odluke Vijeća ne može podnijeti prijedlog i da bi taj prijedlog u svakom slučaju trebalo podnijeti zajedno s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku. Nadalje, navela je da iz teksta inicijative nije jasno je li njezin jedini cilj uvođenje opće zabrane za sve proizvode koji potječu iz nezakonitih naselja na okupiranim područjima ili su predviđeni i drugi oblici reguliranja na granici Unije. Naposljetku, Komisija je od organizatora zatražila da razjasne odnosi li se inicijativa na određeno područje ili ima za cilj opću zabranu koja nije usmjerena na određenu zemlju ili područje.

(8) Organizatori su 17. srpnja 2021. službama Komisije poslali dopis u kojem su razjasnili ciljeve inicijative. Objasnili su da traže „da se trgovinska politika EU-a primjenjuje samo na područja koja imaju pravnu valjanost” i da žele „da se trgovinskom politikom EU-a osigura da se trgovina neće odvijati s područjima koja su nezakonito okupirana ili nezakonito stečena primjenom sile upravo zbog ograničenja međunarodnog prava”.

(9) Komisiji je 10. kolovoza 2021. podnesena neznatno izmijenjena verzija inicijative.

(10) Ciljevi inicijative navedeni su kako slijedi: „Tražimo reguliranje poslovnih transakcija sa subjektima okupatora koji imaju poslovni nastan ili posluju na okupiranim područjima tako da se proizvodima podrijetlom s tih područja onemogući ulazak na tržište EU-a. Komisija, kao čuvarica Ugovora, mora osigurati dosljednost politike Unije te poštovanje temeljnih prava i međunarodnog prava u svim područjima prava EU-a, uključujući zajedničku trgovinsku politiku. Stoga mora predložiti pravne akte koji se temelje na zajedničkoj trgovinskoj politici kako bi se spriječilo da pravni subjekti iz EU-a uvoze proizvode podrijetlom iz nezakonitih naselja na okupiranim područjima ili izvoze na takva područja. To je potrebno kako bi se očuvao integritet unutarnjeg tržišta i kako se ne bi pomagalo ili pridonosilo održavanju takvih nezakonitih situacija.”

(11) S obzirom na to da se Komisija inicijativom poziva da podnese prijedlog pravnog akta kojim bi se trebalo osigurati da Europska unija ne trguje sa subjektima okupatora koji imaju poslovni nastan ili posluju na okupiranim područjima prema međunarodnom pravu, njome se zahtijeva da se uvede mjera za uređenje međunarodne trgovine EU-a u općem smislu koja nije usmjerena ni na koju određenu zemlju ili područje. Prema ustaljenoj sudskoj praksi mjera koja se „posebno odnosi na međunarodnu razmjenu na način da je prvenstveno namijenjena njezinom promicanju, olakšavanju ili upravljanju te na istu djeluje izravno i trenutno” ([5]) obuhvaćena je područjem primjene zajedničke trgovinske politike i trebala bi se temeljiti na članku 207. UFEU-a. Slijedom toga čini se da bi mjera predviđena inicijativom zahtijevala uvođenje zabrana ili ograničenja uvoza i izvoza u odnosu na okupirana područja prema međunarodnom pravu. Takva mjera stoga bi bila posebno povezana ([6]) s međunarodnom trgovinom te bi zato bila obuhvaćena područjem primjene članka 207. UFEU-a čak i ako je usmjerena na ciljeve vanjske politike ([7]).

(12) S obzirom na objašnjenja koja su organizatori naveli u svojem dopisu od 17. srpnja 2021. te neznatne izmjene inicijative Komisija smatra da je se izmijenjenom inicijativom poziva da podnese prijedlog pravnog akta u skladu s člankom 207. Ugovora kojim bi se trebalo osigurati da Unija ne trguje sa subjektima okupatora koji imaju poslovni nastan ili posluju na okupiranim područjima te da se inicijativom zahtijeva uvođenje trgovinske mjere opće prirode koja nije usmjerena na određenu zemlju ili područje.

([5]) Presude Suda Europske unije od 22. listopada 2013., Komisija protiv Vijeća, predmet C-137/12, ECLI:EU:C:2013:675, točka 57., i od 18. srpnja 2013., Daiichi Sankyo, C-414/11, ECLI:EU:C:2013:520, točka 51.

([6]) Mišljenje 2/15 od 16. svibnja 2017., Sporazum o slobodnoj trgovini sa Singapurom, ECLI:EU:C:2017:376, točka 37.

([7]) Presude Suda Europske unije od 17. listopada 1995., Werner, C-70/94, ECLI:EU:C:1995:328, točka 10., i od 17. listopada 1995., Leifer, C-83/94, ECLI:EU:C:1995:329, točka 10.

(13) Kako bi potencijalni potpisnici razumjeli koji je cilj inicijative kako je registrirana, skupina organizatora trebala bi se pobrinuti za to da se među pojedinostima o inicijativi koje će se objaviti u obrascima utvrđenima u Prilogu III. Uredbi (EU) 2019/788 te, ovisno o slučaju, u središnjem sustavu internetskog prikupljanja ili pojedinačnom sustavu internetskog prikupljanja navede i to da se inicijativom zahtijeva da se uvede mjera za uređenje međunarodne trgovine EU-a u općem smislu koja nije usmjerena na određenu zemlju ili područje.

(14) Stoga je razvidno da nijedan od dijelova inicijative ne izlazi iz okvira ovlasti Komisije da podnese prijedlog pravnog akta Unije za provedbu Ugovorâ u skladu s člankom 6. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2019/788.

(15) Tim zaključkom ne prejudicira se procjena bi li konkretni činjenični i materijalni uvjeti potrebni za djelovanje Komisije, uključujući usklađenost s načelom proporcionalnosti, u ovom slučaju bili ispunjeni.

(16) Skupina organizatora dostavila je odgovarajući dokaz da ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 5. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2019/788 i da je imenovala osobe za kontakt u skladu s člankom 5. stavkom 3. prvim podstavkom te uredbe.

(17) Predložena građanska inicijativa nije očito uvredljiva, isprazna i uznemirujuća i razvidno je da nije u suprotnosti s vrijednostima Unije, kako su utvrđene u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, i pravima utvrđenima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

(18) Zaključno, pod uvjetom da ciljevi inicijative pod nazivom „Osiguranje usklađenosti zajedničke trgovinske politike s Ugovorima EU-a i s međunarodnim pravom” sadržavaju tražene dodatne informacije, inicijativa ispunjava sve zahtjeve iz članka 6. stavka 3. Uredbe (EU) 2019/788 te bi je stoga trebalo registrirati,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Europska građanska inicijativa pod nazivom „Osiguranje usklađenosti zajedničke trgovinske politike s Ugovorima EU-a i s međunarodnim pravom” registrira se uz sljedeće dodatne informacije o ciljevima inicijative: „Inicijativom se Komisija stoga poziva da podnese prijedlog pravnog akta u okviru zajedničke trgovinske politike koji je opće prirode i nije usmjeren na određenu zemlju ili područje.”

Skupina organizatora objavljuje inicijativu kako je registrirana u obrascima iz Priloga III. Uredbi (EU) 2019/788 te, ovisno o slučaju, u središnjem sustavu internetskog prikupljanja ili pojedinačnom sustavu internetskog prikupljanja.

Komisija u registru objavljuje iste informacije o opsegu registracije inicijative.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena skupini organizatora europske građanske inicijative pod nazivom „Osiguranje usklađenosti zajedničke trgovinske politike s Ugovorima EU-a i s međunarodnim pravom”, koju u svojstvu osoba za kontakt predstavljaju Tom MOERENHOUT i Giovanni FASSINA.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. rujna 2021.

Za Komisiju
Věra JOUROVÁ
Potpredsjednica